

Dni vody

V marci sa nachádzajú v kalendári environmentalistu vedľa seba hneď dva významné dni: 21. marec – Svetový deň lesov a 22. marec – Svetový deň vody. Rok 2013 je z iniciatívy OSN „Medzinárodným rokom spolupráce v oblasti vody“. Uvedomí si hodnotu vody, situáciu s vodou v celosvetovom meradle a potrebu šetriť ňou už dnes – to bolo cieľom Dni vody, ktoré pripravila Slovenská agentúra životného prostredia v spolupráci so Stredoslovenským múzeom, Komunitným centrom – Sásová, Mestskými lesmi a Bytovým podnikom mesta Banská Bystrica v dňoch 8. – 26. marca 2013 v Banskej Bystrici.

Vodná stopa najúspešnejšia

Najväčší záujem prejavili školy o program Aká je vaša vodná stopa?, ktorý sa realizoval v Banskej Bystrici v materskej škole na Karpatskej ulici, na I. stupni základnej školy na Bakosovej ulici a Školy u Filipa a na II. stupni základnej školy v Ľubietovej. Celkove sa tento interaktívneho workshopu zúčastnilo 150 detí. Prostredníctvom zábavných foriem zážitkového učenia získali deti nové informácie o vode. Záujem o problematiku vody vzbudilo v žiakoch premietnutie indického filmu Dáždnik z archívu medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí Envirofilm. Nasledoval motivačný rozhovor o význame vody pre náš život a o tom, ako si ju ceníme. Žiaci pracovali v skupinách a najprv sa formou súťaže oboznámili so základnými formami, v akých sa voda na Zemi vyskytuje. Zaujímavým zistením pre nich bolo percentuálne zastúpenie slanej vody, vody v riekach a jazerách, vody v ľadovcoch a pitnej vody na Zemi. Pomocou pracovných listov sa naučili, čo je to kolobeh vody v prírode. Záver patril odhadovaniu koľko vody sa spotrebuje pri výrobe rôznych druhov potravín. Práve táto úloha robila žiakom najväčšie problémy. Súčasťou vyhodnotenia správnosti ich odpovedí bolo preto aj objasnenie, prečo napr. na 1 000 kg obilia sa spotrebuje menej vody ako na produkciu takého istého množstva vajec a pod. Riešenie úloh v skupinách sa striedalo s pohybovými aktivitami žiakov, napr. deti si zahrali hru, pri ktorej každé z nich predstavovalo jedno skupenstvo vody. Zistiť svoju vodnú stopu – to dostali žiaci za „domácu úlohu“. Pracovníci SAŽP s týmto programom navštívili aj deti v Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici, aby im spríjemnili pobyt v nemocnici.

Chráňme vody pred znečistením

Taký bol názov prednášky určenej študentom stredných škôl. Zúčastnili sa jej študenti z gymnázia a zo strednej zdravotnej školy na Tajovského ulici v Banskej Bystrici, ktorí do budovy SAŽP, kde sa konala, to mali „na skok“. Podujatie spojené s vedomostným kvízom pripravili odborní pracovníci Centra tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania a Centra environmentalistiky a informatiky. Do problematiky vody uviedla študentov Ing. Renáta Grófová. Vysvetlila situáciu s vodou vo svete, problémy, ktoré kvôli vode vznikajú v rôznych oblastiach – napr. na Nile, dôsledky nesprávnych rozhodnutí, akým bolo zakladanie bavlníkových plantáží pri Aralskom jazere, následkom čoho jazero teraz vysychá. Samozrejme, zaoberala sa aj situáciou na Slovensku, kde máme celkove dostatok pitnej vody. Upozornila na problémy, napr. so zásobovaním vodou v niektorých regiónoch a uviedla konkrétne príklady, ktoré môžu viesť k ohrozeniu zásob podzemných vodných zdrojov. Zdôraznila, že vláda v r. 2012 vyhlásila vodu za strategickú surovinu na Slovensku. Hydrogeológ, Ing. Jaromír Helma, PhD., sa vo svojej prednáške zamerlal na environmentálne záťaž na Slovensku, ktoré znečisťujú alebo môžu spôsobiť znečistenie podzemných vôd a vodných tokov. Vysvetlil, ako sa tieto lokality sanujú a uviedol aj príklady úspešných

... my to vieme!

Plagát znázorňujúci kolobeh vody v prírode – na ňom si deti zopakovali to, čo sa naučili prostredníctvom pracovného listu

Počas kvízu pracovali študenti v skupinách, odmenení boli všetci členovia víťaznej skupiny z každej školy

Voda je u nás vládou od r. 2012 označená za strategickú surovinu

Podujatie sa realizovalo v rámci projektu LIFE + pod názvom „Posilnenie povedomia verejnosti o význame vody pre život, jej ochrany a udržateľného využívania v súlade s Rámcovou smernicou o vode“

sancí. Na záver bol vedomostný kvíz. Študent, ktorý odpovedal správne na otázku: Koľko litrov vody denne spotrebuje priemerne Európan?, získal permanentku na plaváreň na Štiavnickách, vecnými cenami bolo odmenené aj najúspešnejšie družstvo z každej školy.

„Vodné“ aktivity v Sásovej

Ďalšia permanentka na plaváreň skončila v rukách Sásovčanky, jednej zo 130 žiakov Základnej školy na Sitnianskej ulici, ktorí sa zúčastnili premietania filmov z videotéky Envirofilmu, spojeného s diskusiou a kvízom v réžii SAŽP. Úspešné podujatie završila brigáda

Foto: Silvia Redlingerová

Podčas podujatia odznela aj prezentácia problematiky ochrany vôd z pohľadu realizácie opatrení pred negatívnymi vplyvmi environmentálnych záťaží, ktorú odprezentoval Ing. Jaromír Helma, PhD.

– vyzbieranie smetí v Jelšovom hájiku na tomto sídlisku. Permanentky venoval partner podujatia – Bytový podnik mesta Banská Bystrica, ktorý je majiteľom plavárne na Štiavnickách.

Iveta Lanáková